

СОВЕТ
КАЧЕЛИНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ул. Центральная, д.200, с. Качелино, Арский
муниципальный район, 422013

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КӘЧЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

Үзәк урам, 200 нчे йорт, Кәче авылы, Арча
муниципаль районы, 422013

Тел. (84366)52-3-93, факс (84366)52-3-93 E-mail: Kach.Ars@tatar.ru

“09” октябрь 2019 ел

№ 90

Кәче авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ

**Кәче авыл жирлеге
Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында**

“Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Кәче авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставын гамәлдәге законнарга яраклаштыру максатыннан, “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясына таянып, Кәче авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. 2014 елның 27 октябрендәге 19 номерлы Кәче авыл жирлеге Советы карары белән расланган (2015 елның 30 июнендәге 54 нче, 2015 елның 26 октябрендәге 6 нчы, 2016 елның 1 ноябрендәге 34 нче, 2017 елның 11 маенданы 9 нче, 2018 елның 8 маенданы 48 нче, 2018 елның 7 сентябрендәге 56 нчы номерлы үзгәрешләр белән) Кәче авыл жирлеге Советы Уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмәләрне расларга:

1) 5 статьяда:

-1 нче өлешнен 14 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«14) каты коммуналь калдыкларны туплау (шул исәптән аерым жыю), транспорт белән чыгару эшчәнлеген оештыруда катнашу;»;

-1 өлешкә түбәндәге эчтәлекле 20 пункт өстәргә:

«20) Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә үзирекле төзелгән корылманы сүтү, үзирекле төзелгән корылманы сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар кабул итү;»

2) 6 статьяны түбәндәге редакциядә бирергә:

«6 статья. Жирле үзидарә органнарының жирлекләрнен жирле әһәмияттәге мәсьәләләре белән бәйле булмаган мәсьәләләрне хәл итүгә хокуклары

1. Жирлекнен жирле үзидарә органнары түбәндәге хокукка ия:

- 1) Жирлек музейлары булдыру;
 - 2) Жирлектә нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;
 - 3) опека həm попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруду катнашу;
 - 4) Жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләрнең хокукларын тормышка ашыру белән бәйле эшчәнлекне башкару өчен шартлар тудыру;
 - 5) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә həm Жирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны тормышка ашыруга ярдәм итү;
 - 6) Жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятие həm учреждениеләрдә мобилизация әзерлеге буенча чараларны оештыруду həm тормышка ашыруду катнашу;
 - 7) муниципаль янгын сагын булдыру;
 - 8) туризмы үстерү өчен шартлар тудыру;
 - 9) кеше хокукларын тәэммин итүгэ җәмәгать контролен гамәлгә ашыручы ижтимагый күзәтчелек комиссияләренә həm мәжбүри тоту урыннарында булган затларга ярдәм күрсәтү;
 - 10) Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында" 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук гомумроссия инвалидлар ижтимагый берләшмәләре төзегэн оешмаларга ярдәм күрсәтү;
 - 11) Торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торакка наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондыннан гражданнарга торак би्रү;
 - 12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарга карата гамәлләр кылу эшчәнлеген башкару;
 - 13) "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыру;
 - 14) инвалидлар, физик мөмкинлекләре чикләнгән затларга адаптив физик культура həm адаптив спорт үсешенә ярдәм итү.
 - 15) "Кулланучылар хокукларын яклау турында" 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 нче номерлы Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру.
2. Жирлекнең жирле үзидарә органнары, Федераль законнар белән каралган очракларда, әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләрне хәл итәргә, башка дәүләт вәкаләтләрен ("Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 19 статьясы буенча бирелмәгән) тормышка ашыруду катнашырга хокуклы, шулай ук башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимиите органнары вәкаләтләренә карамаган həm федераль законнар həm Татарстан Республикасы законнары белән алар вәкаләтләреннән алымаган башка мәсьәләләрне хәл итәргә, Россия

Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгэн бюджетара трансфертлардан гайре, өстәмә нормативлар буенча салым керемнәрен жирлек бюджеты керемнәре исәбенә хәл итәргә хокуклы.»

3) 17 статьяның 3 өлеши түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Территория буенча иҗтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләре, жирлек Советы тарафыннан әлеге территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча, жирлек Советы тарафыннан расланган территория буенча иҗтимагый үзидарә турында Нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә урнаштырыла.

4) 20 статьяны түбәндәге редакциядә бирергә:

“20 статья. Ачык тыңлаулар, иҗтимагый фикер альшулар

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль норматив хокукий актлар проектлары буенча фикер альшу өчен жирлек Советы, жирлек Башлыгы катнашында ачык тыңлаулар үткәрелергә мөмкин.

2. Ачык тыңлаулар халык, жирлек Советы яки жирлек Башлыгы, башкарма комитет житәкчесе инициативасы буенча үткәрелә, Халык яки жирлек Советы инициативасы белән үткәрелә торган Ачык тыңлаулар жирлек Советы тарафыннан, э жирлек Башлыгы, башкарма комитет житәкчесе инициативасы белән үткәрелә торганы- жирлек Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

3. Ачык тыңлауларга чыгарылырга тиешле мәсьәләләр:

1) Жирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, муниципаль берәмлек Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе нигезләмәләрен, әлеге уставны норматив хокукий актларга туры китерү максатларында төгәл яңадан торғызу рәвешендәге үзгәрешләр кертелүдән тыш;

2) Жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты;

4) Жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору өчен муниципаль берәмлек халкының ризалыгын алу тавыш бирү юлы яисә халык жыеннары белән таләп ителгән очраклардан тыш.

4. Ачык тыңлаулар уздыру турындагы карап, гамәлдәге законнарда башкача каралмаган булса, тиешле орган яисә муниципаль норматив хокукий акт проектын Жирлекнең вазыйфаи заты карап тикшергәнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

5. Уздыру вакыты һәм урыны күрсәтелгән ачык тыңлаулар уздыру турындагы карап һәм ачык тыңлауларга чыгарыла торган муниципаль норматив хокукий акт проекты, гамәлдәге законнарда башкача каралмаган булса, ачык тыңлаулар үткәреләсе көнгә кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

6. Ачык тыңлаулар үткөрү турында карап басылып чыккан көннөн алып һәм аларны уздыру көненә кадәр Жирлек халкы жирлек Башлыгына ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсъәлә буенча язма тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, шул исәптән муниципаль норматив хокукый акт проектына төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр жибәрергә хокуклы. Жирлек Башлыгы килгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр ачык тыңлауларда катнашучылар игътибарына житкерелә.

7. Ачык тыңлаулар, гамәлдәге законнарда башкасы каралмаган булса, муниципаль норматив хокукый акт проекты карапланған көнгә кадәр 7 көннөн дә сонга калмыйча үткәрелә. Ачык тыңлаулар белгечләрне, эксперторларны, кызыксынган затларны чакыру белән үткәрелә. Ачык тыңлауларда Жирлекнән теләсә кайсы кешесе катнашырга хокуклы.

8. Ачык тыңлаулар уздыру йомгаклары буенча муниципаль норматив хокукый акт проектын ачык тыңлауларга кабул итү вәкаләтләренә кертелгән жирле үзидарә органнары һәм Жирлекнең вазыйфаи затлары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле тәкъдимнәр кабул ителә.

9. Ачык тыңлаулар нәтижәләре, кабул ителгән карапларның дәлилләнгән нигезләнүен дә керте, ачык тыңлаулар үткәрелгәннән соң 5 көннөн дә сонга калмыйча басылып чыгарга (игълан итепергә) тиеш.

10. Ачык тыңлаулар оештыру һәм үткөрү тәртибе жирлек Советы каары белән расланган Ачык тыңлаулар турындагы Нигезләмә белән билгеләнә.

11. Элеге статьяда күрсәтелгән сроклар, әгәр гамәлдәге законнарда Ачык тыңлаулар өчен карапланған башка сроклар билгеләнмәгән булса кулланыла.

12. Генераль план проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне ызанлау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән документларның берсенә үзгәрешләр керту караплан проектлар, жир кишәрлекен яки капиталъ төзелеш объектын файдалануга шартлы рәвештә рөхсәт бирү турындагы карап проектлары, капиталъ төзелеш объектларын үзгәртеп кору, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпилуга рөхсәт бирү, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең расланган кагыйдәләре булмаган очракта, жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен шундай икенче төргә үзгәртү буенча, шәһәр төзелеше эшчәнлеге законнары нигезләмәләренә таянып, оештыру тәртибе һәм үткөрү жирлек Советы каары белән билгеләнгән жәмәгать фикер алышулары яки ачык тыңлаулар үткәрелә”.

5) 23 статьяны түбәндәге редакциядә бирергә:

“23 статья. Халық жыены

1. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда караплан очракларда, халық жыены үткәрелергә мөмкин:

1) торак пункт территориясен башка жирлек (муниципаль район) территориясенә кертуңе үз эченә алган күрсәтелгән торак пункт кергән Жирлек (муниципаль район) чикләрен үзгәртү мәсъәләсе буенча;

2) Жирлек составына керүче торак пунктта әлеге торак пункт территориясендә үзара салым акчаларын көртү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

3) авыл торак пунктында авыл жирлеге старостасы кандидатурасын тәкъдим итү, шулай ук авыл торак пункты старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча;

4) авыл торак пунктында халық жыены, шулай ук муниципаль хезмәт түрында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар күрсәту максатларында үткәрелергә мөмкин.

2. Халық жыены торак пунктта яки жирлектә сайлау хокукуна ия булган кешеләрнең яртысыннан артыгы катнашканда хокукка ия. Әлеге торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокукуна ия булган яртысыннан артыгы бер ук вакытта катнашу мөмкинлеге булмаган очракта, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Кәче авыл жирлеге торак пунктларында халық жыенын әзерләү һәм үткәрү тәртибе түрында Нигезләмә белән расланган әлеге торак пункт кергән муниципаль берәмлекнең уставы нигезендә, халық жыены, халық жыенын үткәрү түрында карап кабул ителгән көннән бер айдан да артмаган вакыт эчендә, этаплап уздырыла. Шул ук вакытта, элек халық жыенында катнашкан затлар тавыш бирудә киләсе этапларда катнашмый. Жыенда катнашучыларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, халық жыены карапы кабул ителгән дип санала.”

6) 30 статьяны түбәндәге редакциядә бирергә:

«30 статья. Жирлек Советы депутаты статусы

1. Жирлек Советы депутаты вәкаләтләре аны сайлаган көннән башлана һәм яна чакырылыш Жирлек Советы эшли башлаган көннән туктатыла.

2. Жирлек Советы депутаты, әлеге Уставта билгеләнгән очраклардан тыш, азат итеп мәгән нигездә, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча эшчәнлек һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара.

3. Жирлек Советы депутаты статусы белән бәйле чикләүләр федераль законнар белән билгеләнә.

4. Жирлек Советы депутатына Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, әлеге Устав, Жирлек Советы каарлары нигезендә үз вәкаләтләрен каршылыксыз гамәлгә ашыру өчен шартлар тәэмин ителә.

5. Жирлек Советы депутаты Жирлек Советы тарафыннан расланган депутат этикасы кагыйдәләрен, шул исәптән депутатның түбәндәге бурычларын үз эченә алган кагыйдәләрен үтәргә тиеш:

1) шәхсән үзенә яисә якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусыннан файдаланмаска;

2) үз-үзен тотышы депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик уятырлык хәлләрдән тыелырга, шулай ук абуруна яисә Жирлек Советы авторитетына зиян китерерлек низаглы хәлләрдән качарга;

3) мәнфәгатыләр каршылығы килеп чыгу куркынычы булганда - шәхси кызықсынуы депутат вазыйфаларын объектив үтәүгә йогынты ясый яки тәэсир итә ала торган хәл туганда, - бу хакта Жирлек Советына хәбәр итәргә һәм әлеге мәнфәгатыләр каршылығын булдырмауга яки җайга салуга юнәлтелгән карарын үтәргә;

4) Жирлек Советында билгеләнгән халық алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә;

5) депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә билгеле булган мәгълүматны игълан итмәскә һәм файдаланмаска;

6) депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтү, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләүләр) бүләкләр алмаска.

6. Үз вәкаләтләрен дайми нигездә башкаручы Жирлек Советы депутаты хокуклы түгел:

1) шәхсән яки ышанычлы затлар аша эшмәкәрлеклек белән шөгыльләнергә, коммерция оешмасы яки коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга (Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләре советы идарәсендә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, сәяси партиядә, профсоюзда, билгеләнгән тәртиптә теркәлгән катнашудан, башка ижтимагый оешма, торак, гараж кооперативларында, күчмез милек хужалары ширкәтләрендә, съездда (конференциядә) яки гомуми жыелышта катнашудан тыш), Россия Федерациясе Президенты яисә Россия Федерациясе Хөкүмәте акты нигезендә коллегиаль орган эшчәнлегендә түләүсез нигездә катнашудан тыш, муниципаль берәмлек тарафыннан муниципаль милектә булган оешманы яки идарә итүне гамәлгә куючы (устав капиталында катнашу өлешләре) вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә кую тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә куючы (акционер, катнашучы) оешманың идарә һәм ревизия комиссиясе органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатыләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү; федераль законнарда каралган башка очракларда;

2) мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, бүтән түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, бары тик чит илләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлығы булмаган затлар хисабына гына финанслана алмый;

3) Әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яки күзәтчелек советлары, чит ил коммерциячел һәм хөкүмәтнеке булмаган оешмаларына һәм аларның Россия Федерациясе территориясендәге структур бүлекчәләре составына керергә.

Даими нигездә вәкаләтләр башкаручы депутат гражданлык, административ яки жинаять эше яки административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) сыйфатында катнаша алмый.

Жирлек Советы депутатлары вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә әлеге Устав белән билгеләнә.

7. Жирлек Советы депутаты “Коррупциягә каршы тору турында” 2008 елның 25 нче декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләуләрне һәм тыюларны үтәргә һәм вазыйфаларны башкарырга тиеш.

8. Коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характеристыннадагы йөкләмәләр турыннадагы белешмәләрнен дөреслеген һәм тулылыгын тикшеру Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртиптә, Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы Премьер-министры) каары буенча үткәрелә.

9. Әлеге статьяның 7.2 өлеше нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтиҗәсендә “Коррупциягә каршы тору турында” 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, “Аерым категория затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачу һәм ия булу, акчалалар һәм кыйммәтле әйберләр саклау, чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) алардан файдалануны тью турында” 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы Федераль законнарда билгеләнгән чикләү һәм тыюларны үтәмәү фактлары ачыкланганда, Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы Премьер-министры) депутатның, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасының, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи затының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә күрсәтелгән затларга карата тиешле каар кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына яисә судка бүтән җаваплылык чараларын куллану турында гариза белән мөрәжәгать итә.

10. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәт характеристыннадагы йөкләмәләре турында белешмәләр “Интернет” мәгълумат-телекоммуникация чeltәрендә жирле үзидарә органнарының рәсми сайтларында урнаштырыла һәм (яки), муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә, массакүләм мәгълумат чараларына бастырып чыгару өчен бирелә.»

7) 49 статьяны түбәндәгә редакциядә бирергә:

«49 статья. Башкарма комитет вәкаләтләре

1. Жирлекнең Башкарма комитеты вәкаләтләре:

1) планлаштыру, бюджет, финанслар һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- Жирлек бюджеты проектын эшли;
- Жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясен эшләүне тәэммин итә;

- Жирлек бюджетының үтәлешен оештыра, Жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясе һәм планнарының үтәлешен оештыра;

- бюджет үтәлеше, Жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясе үтәлеше турында хисаплар әзерләүне тәэммин итә;

- "Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында" 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган стратегик планлаштыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

- Жирлек икътисады һәм социаль өлкәсенең торышын характерлый торган статистик күрсәткечләрне жыюны һәм әлеге мәғълуматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнарына тапшыруны оештыра;

2) Жирлек территориясендәге муниципаль милек белән идарә итү, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- Жирлек территориясендәге муниципаль милектәге мәлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын булдыру, сатып алу, куллану, эш итү һәм арендага бирү мәсьәләләрен хәл итә;

- Жирлек Советы каары белән билгеләнгән очракларда, муниципаль милекне алу, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр әзерли һәм Жирлек Советы раславына кертә;

- муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән Жирлекнең икътисади һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында килешүләр төзи; Жирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәту өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр төзүгә булышлык итә;

- Жирлек Советы билгеләгән тәртип нигезендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр булдыра, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәэммин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә аларның житәкчеләрен билгели һәм вазыйфаларыннан азат итә;

- муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс белән тәэммин итүне һәм бюджет һәм автоном учреждениеләр тарафыннан муниципаль йөкләмәне финанс белән тәэммин итүне гамәлгә ашыра, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны гамәлгә ашыра;

- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыра;

- әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләргә һәм муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан башкарыла торган эшләргә тарифлар билгели;

3) авыл хужалыгын һәм эшкуарлыкны үстерү өлкәсендә:

- авыл хужалыгы житештерүен үстерү һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азық-төлек базарын киңәйтү өчен шартлар тудыра;

- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыра;

4) халыкка торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәту өлкәсендә:

- халыкның жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте белән тәэммин итү өчен шартлар тудыра; базар һәм ярминкәләр оештыра;

- социаль файдаланудагы торак фондының торакка наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондыннан гражданнарга торак бирә;

- халыкның ялын оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэммин итү өчен шартлар тудыра;

- Жирлек территориясендә физик культураны, мәктәп спортын һәм массакуләм спортны үстерү өчен шартлар тудыра, жирлекнән рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;

- жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм тормышка ашыра;

-жирлек халкының массакуләм ял итүе өчен шартлар тудыра һәм халыкның массакуләм ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыра, гражданнарның гомуми файдаланудагы су объектларына керә алуын тәэммин итә;

- энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны гамәлгә ашыра, муниципаль берәмлек чикләрендә муниципаль торак фонды тәшкил иткән күпфатирлы йортларга энергетика тикшерүләре үткәрүне оештыра, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында законнарда каралган башка чаралар оештыра һәм үткәрә;

- жирлек территориясендә яшәүче хужасылык хайваннарга карата гамәлләр кылу буенча эшчәнлек алыш бара;

5) төзекләндерү өлкәсендә:

-каты коммуналь калдыкларны туплау (шул исәптән аерым туплау) һәм транспорт белән чыгару эшчәнлеген оештыруда катнаша;

- Жирлекне төзекләндерү қагыйдәләрен үтәүне контролльдә тота, Жирлек территориясен төзекләндерү буенча эшчәнлекне (урамнары яктырту, территорияләрне яшелләндерү, урам исемнәре һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр кую, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту) оештыра;

-адреслау объектларына адреслар бирә, адресларны үзгәртә, юкка чыгара, урам-юл чөлтәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, тәбәк һәм муниципальара, муниципаль районның жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш), жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына, мондый атамаларны үзгәртә, юкка чыгара, мәгълүматны дәүләт адреслар реестрында урнаштыра;

- Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә үзирекле корылманы сүтү, үзирекле корылманы сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карап кабул итә;

6) гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэммин итү, халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә:

- Жирлек территориясендә законнарын, дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары актларының үтәлешен, гражданнарың хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэмин итә;

- жирле үзидарә хокукларын бозучы дәүләт хакимияте органнары һәм дәүләт вазыйфаи затлары, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар актларына билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судта шикаять бирә;

- Жирлектәге торак пункт чикләрендә беренчел янғын куркынычсызлығы чарапарын үткәруне тәэмин итә;

- жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә, халық дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыруда ярдәм күрсәтә;

7) мәдәният, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләү өлкәсендә:

- Жирлек территориясендә урнашкан Жирлек милкендәге мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкаръләрен) саклап калу, алардан файдалану һәм халыкка якынайту, жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкаръләрен) саклауны тәэмин итә;

- жирле традицияле халық сәнгате ижатын үстерү, Жирлектә халық сәнгатен саклау, торғызу һәм үстерү өчен шартлар тудыра;

- Жирлек территориясендә урнашкан муниципаль музейларны карап тотуны тәэмин итә;

- балалар һәм яшьләр белән эшләү чарапарын оештыра һәм тормышка ашыра.

8) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен үтәү өлкәсендә:

- федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган матди чарапарның исәбен алып бара һәм алардан тиешлечә файдалануны тәэмин итә;

- тиешле федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисап бирә;

- Жирлек Советы каарлары нигезендә үзләренә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен тормышка ашыру өчен жирле үзидарә органнары карамагында булган матди ресурслардан һәм финанс чарапарыннан өстәмә файдалануны тәэмин итә;

9) башка вәкаләтләр:

- Жирлек ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәклे эшләрне башкаруны тәэмин итә, 2011 елның 19 июлендәге 246-ФЗ номерлы “Федераль милектә булган су объектларында төзелгән ясалма жир кишәрлекләре турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында”гы Федераль закон нигезендә ясалма жир участогы ясау турында килешү төзү хокукуна ачык аукцион үткәруне тәэмин итә;

- Жирлек Башлыгы эшчәнлеген оештыру, хокукий, мәгълүмати, матдитехник һәм башка яктан тәэммин итүне башкара;
- Жирлекнәң архив фондларын формалаштыруны тәэммин итә;
- әлеге Уставның 5 статьясындагы 1 өлешенең 8-10, 17 һәм 20 пунктларында каралган жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү максатларында, гражданнарны Жирлек өчен әһәмиятле булган социаль эшләрне (шул исәптән кизү торуларны) ирекле рәвештә башкаруга жәлеп итү турында карап кабул итә һәм аларны үткәруне оештыра;

- законнар, әлеге Устав, Жирлек Советы караплары белән Жирлек Советы яки Жирлекнәң башка органинарына бирелгән вәкаләтләрдән тыш, жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча башка вәкаләтләрне башкара.

10) муниципаль-хосусый партнерлык өлкәсендә жирлек башкарма комитеты гамәлгә ашыра:

- муниципаль-хосусый партнерлык проекти тормышка ашырганда жирле үзидарә органнары эшчәнлеген килештерүне тәэммин итә;
- ачык партнерга муниципаль-хосусый партнерлык турында килешү төзү хокукуна конкурсlar үткәрү өчен конкурс документациясен килештерә;
- муниципаль-хосусый партнерлык турында килешүне тормышка ашыруга күзәтчелек итә;
- муниципаль-хосусый партнерлык турында килешүне гамәлгә ашыру барышында ачык партнерларның һәм хосусый партнерларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклауда булышлык күрсәтә;
- муниципаль-хосусый партнерлык турында төзелгән килешүләр реестрын алып бара;
- муниципаль-хосусый партнерлык турында килешү турында мәгълүматның ачыклыгын һәм һәркем өчен мөмкин булуын тәэммин итә;
- вәкаләтле органга муниципаль-хосусый партнерлык турында килешүне гамәлгә ашыруны күзәтү нәтижәләрен тәкъдим итә;
- “Россия Федерациясендә дәүләт-хосусый партнерлык, муниципаль-хосусый партнерлык турында һәм Россия Федерациясенең аерым законнары актларына үзгәрешләр кертү турында” 2015 елның 13 июлендәге 224-ФЗ номерлы Федераль законда каралган, башка федераль законнар, Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм норматив хокукий актлары, әлеге устав, жирлекнәң муниципаль хокукий актлары белән каралган вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2. Башкарма комитет Жирлекнәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә карамаган мәсьәләләрен хәл итү буенча түбәндәгә вәкаләтләрне башкара:

- Жирлек музейларын булдыра;
- Жирлектә нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр кыла;
- опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнаша;
- Жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләрнән хокукларын тормышка ашыру белән бәйле эшчәнлекне башкару өчен шартлар тудыра;

- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм Жирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны тормышка ашыруга ярдәм итә;

- Жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләрнең мобилизация әзерлеге чараларын оештыруда һәм тормышка ашыруда катнаша;

- муниципаль янгын сагы булдыра;

- туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;

- кеше хокукларын тәэмин итүгә ижтимагый контролълек итүче ижтимагый күзәтчелек комиссияләренә һәм мәжбүри тоту урыннарында булган затларга ярдәм күрсәтә;

- «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук гомумроссия инвалидлар ижтимагый берләшмәләре оештырган оешмаларга ярдәм күрсәтә;

- төзекләндеру кагыйдәләрен үтәүне контролъдә тота, күрсәтелгән кагыйдәләргә туры китереп, Жирлек территориясен төзекләндерүне оештыра.

3. Жирлекнең Башкарма комитеты муниципаль контрольне тормышка ашыруга вәкаләтле орган булып тора.

Муниципаль контроль өлкәсендә Жирлек Башкарма комитеты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле территориядә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) жирле үзидарә органнарына бирелгән тәбәк дәүләт контролен (кузәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

4) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольнең нәтиҗәлелеген күзәтеп торуны оештыру һәм үткәрү, аны үткәрү күрсәткечләре һәм методикасы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана;

5) федераль законнарда, Татарстан Республикасы субъектларының законнарында һәм башка норматив хокукий актларында каралган вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру функцияләре Жирлек Башкарма комитеты органнарына әлеге органнарының статусын билгели торган хокукий актлар нигезендә йөкләнә ала.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру белән бәйле мөнәсәбәтләргә, юридик затларны һәм шәхси эшкуарларны тикшерүне оештыру һәм үткәрү мөнәсәбәтләренә “Дәүләт контролен һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау турында” 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

8) 85 статьяны түбәндәге редакциядә бирергә:

«1. Жирлек Советы түбәндәге финанс контроле формаларын гамәлгә ашыра; алдан контроль - бюджет турында карап проектларын тикшерү һәм раслау барышында; ағымдагы контроль-Жирлек Советы утырышларында бюджет үтәлешенең аерым мәсьәләләрен карау барышында; аннан соңы контроль-бюджет үтәлеше турындагы хисапны карау һәм раслау барышында, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә контрольнең башка формалары.

Жирлек Советы финанс контролен Россия Федерациясе Бюджет Кодексы нигезләмәләренә яраклаштырып гамәлгә ашыра.»

9) 87 статьяга түбәндәге эчтәлекле 7 өлеш өстәргә:

«3.1 Жирлек Уставына кертелгән, жирле үзидарә органнары структурасын, жирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләр бүленешен үзгәртә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр (жирлек уставын федераль законнарга туры китерү очракларыннан, шулай ук жирле үзидарәнен вәкаләтләрен, сайланулы вазыйфаи затларын сайлау тәртибен үзгәрту очракларыннан тыш) күрсәтелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карап кабул иткән Жирлек Советының вәкаләтләре срокы чыкканнан соң үз көченә керә.»

2. Элеге каарны дәүләт теркәвенә алу өчен, кабул итеп гәннән соң 15 көн эчендә, федераль башкарма хакимиятнең уставларны теркәү өлкәсендә вәкаләтле органының территориаль органына жибәрергә.

3. Арча муниципаль районы Кәче авыл жирлеге башлыгына «Кәче авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» каарын, федераль башкарма хакимиятнең уставларны теркәү өлкәсендә вәкаләтле органының территориаль органыннан килгәннән соң 7 көн эчендә, халык күп жыела торган урыннарга урнаштыру һәм Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматлар Рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә.

4. Арча муниципаль районы Кәче авыл жирлеге башлыгына үзгәрешләр һәм өстәмәләрне рәсми рәвештә халыкка житкерү чыганагы һәм датасы турында белешмәләрне, рәсми игълан итеп гән көннән алыш 10 көн эчендә, федераль башкарма хакимиятнең уставларны теркәү өлкәсендә вәкаләтле органының территориаль органына жибәрергә.

Кәче авыл жирлеге башлыгы
Закиров Т.Д.

